

Megyünk-jövünk, de hol is állunk?

KÖNYVKRITIKA - LXX. évfolyam, 15. szám, 2026. április 10.

► Gyurgyák János – Kovách Imre – Pálinkás József – Romsics Ignác – Szathmáry Eörs (szerk.): *Merre tovább? Magyarország helyzete és kilátásai*. Osiris Kiadó, Budapest, 2026, 451 oldal, 5980 Ft

Ebben a tizenöt évben szakpolitikai munka lényegében nem folyt, a politika döntően az identitás alakítására koncentrált (ami egyfajta ideológiapótlék is volt). A politikai vezetés eleve nem kormányzati periódusokban, hanem korszakalkotásban gondolkodott. Sorolhatjuk a példákat: az új Alaptörvény preambulumatól, a Szabadság téri emlékművön, a szoboreltávolításokon keresztül, a Hóman Bálint rehabilitálására vonatkozó kísérletekig. És közben számos új, amatőr és dilettáns történeti intézet jött létre. Ezekről egységesen megállapítható, hogy a működésük a tudományosság tagadására épül. Szinte magától adódik a tanulság: az „állami emlékezetpolitika” így „a szellemi alvilág uszályába került” (Romsics Ignác, 113.). Ezt az identitáspolitikát egészítette ki a vallás- és egyházpolitika: jött a védettség és támogatás korszaka (magyarul dőlt a pénz), de ezt a hit, a vallások és egyházak nehezen fogják kiheverni. „Az egyházakban lassan kezd (...) tudatosodni, hogy mi történt. Hogy az, amit szövetségi viszonynak gondolt, valójában hűbéri függés” (Fabiny Tamás – Görfői Tibor – Zalatnay István, 370.).